

Ogłoszenia Parafialne 16 luty 2020

1. Dzisiaj w niedzielę 16 lutego o godz. 16.00 w naszej Sali Parafialnej będziemy mieli **Fiesta Latina**, czyli pyszny obiad, na którym będą serwowane dania typowe dla Nikaragui, Wenezueli, Kolumbii i Peru. Czas będzie umilać zespół muzyczny w takt latynoskich rytmów. Kto chce spróbować swych muzycznych talentów, może wziąć udział w KARAOKE. Frajdą będzie zobaczyć w tej roli ks. Janusza czy ks. Jacka! Do wygrania liczne fanty i nagrody. Bilety: \$25 dla dorosłych, \$15 dla dzieci dostępne po wszystkich Mszach świętych. Dochód z obiadu przeznaczony jest na potrzeby naszej Parafii. Zapraszamy!
2. **We wtorek** 19 lutego o 18.30 będzie miała miejsce **Spowiedź Pierwszokomunijna** studentów ze szkoły św. Gabriela, w związku z czym **Mszy wieczornej nie będzie** a intencja z tej Mszy będzie odprawiona rano na Mszy koncelebrowanej.
3. Najbliższe spotkanie **kursu RCIA** we wtorek 18 lutego o godz. 19.15 na plebanii.
4. Następne spotkanie **Grupy Dyskusyjnej** będzie 27 lutego 2020 o 19.15 na plebanii. Rozpoczęliśmy omawianie obrzędów Mszy św.!
5. Spotkanie **Grupy św. Pallottiego w języku angielskim** odbędzie się w piątek **14 lutego**, o godz. 19.15 na plebanii.
6. **Spotkanie CWL** w poniedziałek 17 lutego o 18.30 w Sali Parafialnej, podczas którego będzie serwowana zupka z bułką i Pani **Hannelore Klimek** dokona prezentacji Milk Bag Project. Zaproszeni są wszyscy!
7. **Ryccerze Kolumba** zapraszają w niedzielę 23 lutego o 14.00 do Burlington Performing Arts Centre na koncert **Relive the Swing Era** w wykonaniu Toronto All-Star Big Band. Cena biletu to **\$45**. Bilety można zamówić na telefon (905 681 6000) lub online: www.burlingtonpac.ca.
8. 27-29 marca 2020 r. w London w ośrodku Ojców Michaelitów odbędzie się **Weekend Rekolekcji Mażeńskich** organizowanych tylko 2 razy do roku w języku polskim. Chętnych prosimy o zapisywanie się poprzez email: spotkaniamalzenskieusa@gmail.com lub online: www.spotkaniamalzenskie.com, na telefon: 973-370-0107.
9. Módlmy się do Boga o błogosławione owoce Kampanii **Jedna Dusza, Jedno Serce** dla naszej Parafii i całej Diecezji. Otrzymaliśmy **141** kart z deklaracjami kontrybucji, które opływają na sumę **\$259,100** czyli **73%** sumy, jaką pragniemy zebrać. Wpłacone pieniądze opływają na sumę **\$58,710**, W przedśionku kościoła są koperty z deklaracjami do wypełnienia i długopisy z adresem internetowym kampanii Jedna Dusza, Jedno Serce. Możecie je wypełnić i dostarczyć jednemu z księży lub do biura parafialnego. Bóg zapłać!
10. **Diecezjalna Msza** w 25ą, 40ą, 50ą czy 60ą **rocznicę ślubu** odbędzie się 14 czerwca o 13.30 w katedrze Chrystusa Króla. W narteksie znajduje się plakat z karteczkami, które należy oderwać, wypełnić i wysłać do kancelarii diecezjalnej.
11. Jeśli pragniecie zamieścić **reklamę w naszej gazecie parafialnej**, prosimy o skontaktowanie się z Liturgical Publications na telefon 800 268 2637.

Niebiańskie brzmienie. Krótka historia organów w Kościele

Lukasz Wojciechowski

Dziś nie potrafimy wyobrazić sobie bez nich żadnej Mszy Świętej. Brak akompaniamentu tego instrumentu czyni śpiew uboższym, mniej wzniosłym. Nic dziwnego, że organy stanowią dla nas integralną część Kościoła, skoro ich zastosowanie w liturgii datuje się już na VII wiek p. Chr..

Ewolucja.

Pierwowzorami organów były niewielkie instrumenty dęte jak dudy czy fletnia Pana. Jednak wykorzystanie siły ludzkich płuc musiało być na tyle męczące, że podjęto próby zastąpienia ich mechanizmem. Efektem był miech sprężający powietrze oraz zainstalowanie wentyli, które doprowadzały je do poszczególnych piszczałek. Twórcą pierwszego instrumentu, który można nazwać organami w pełnym tego słowa znaczeniu, był żyjący w Aleksandrii wybitny grecki matematyk i konstruktor **Ktesibios** (285-228 a.Chr.). Jako że ciśnienie powietrza w jego „wynałazku” regulowane było za pomocą dużego zbiornika wypełnionego

wodą, owe organy noszą miano „wodnych” bądź „hydraulicznych”. Znalazły one powszechne zastosowanie w antycznym amfiteatrze, gdyż emitowały dźwięk znacznie głośniejszy aniżeli pozostałe ówczesne instrumenty muzyczne. Mechanizm hydrauliczny z czasem zastąpiono skórzanymi miechami sprężającymi powietrze. Dziś organy takie nazywa się pneumatycznymi.

W epoce średniowiecza znacznym osiągnięciem było wybudowanie organów w opactwie Abbington oraz w benedyktyńskim Winchester. Te drugie, wzniesione około 980 r., miały aż 26 miechów i około 400 piszczałek. Co ciekawe, posiadały dwie klawiatury zlokalizowane naprzeciwko siebie, w związku z czym do gry angażowano dwóch organistów. Z przełomu X i XI w. pochodzi także pierwszy, anonimowy traktat dotyczący budowy organów „De mensura fistularum”. Początkowo organy posiadały klawisze przesuwane, a nie znane nam – naciskane. Wpływało to, oczywiście, na ówczesną technikę gry. Klawisze naciskane pojawiły się około XI w. Ich rozmiary były jednakże olbrzymie: długość osiągała 50 cm, szerokość zaś 15 cm. Dźwięki wydobywano uderzając w klawiaturę pięściami bądź łokciami. Co gorsze, po wciśnięciu klawisze same nie powracały do pozycji wyjściowej. Technika budowy organów swój znaczny rozwój zanotowała w wieku XIV. Wtedy między innymi powstała klawiatura obsługiwana palcami, a także klawiatura nożna. Jednym z pierwszych kościołów, w którym zbudowano organy z tym drugim typem klawiatury, był kościół św. Małgorzaty w Kętach. Ich autor, **Jan Wanc**, organmistrz z Żywca, dokonał tego w 1381 r. U końca XIV w. w budowie organów stosowano już głosy solowe, czyli szeregi piszczałek, które imitowały brzmienie innych instrumentów. Około XV w. wykształcił się nowy typ organów, zwany dziś „renesansowymi”.

W znamienitszych świątyniach chrześcijańskich normą stały się instrumenty z dwoma klawiaturami manualnymi i jedną nożną. Części instrumentu zaczęto powoli lokować w tzw. szafie organowej. Okres baroku nie przyniósł poważnych zmian w samym mechanizmie funkcjonowania instrumentu. Charakterystyczne dla tej epoki stały się raczej przepiękne formy architektoniczne organów. Wielki przełom dokonał się dopiero w wieku XIX. W dobie błyskawicznie postępującej industrializacji budowano instrumenty, których liczba głosów przekraczała już sto (katedry w Rydze czy w Wiedniu). Nowe rozwiązania techniczne pozwoliły praktycznie zlikwidować opór podczas gry na klawiaturze manualnej. W tym okresie organy zaczęły „wychodzić” z kościołów, stając się ponownie instrumentem wykorzystywanym w aulach koncertowych czy w teatrze.

Obecność w Kościele.

Organy nie od razu pojawiły się w świątyniach chrześcijańskich. U podstaw tego legły zapewne obawy, by liturgia Kościoła nie przesiąkła elementami kultów pogańskich, którym organy nie były obce. Przełom nastąpił w roku 666, gdy papież **Vitalianus** wydał dekret zezwalający na instalowanie tych instrumentów w kościołach. Od VII w. prymitywna gra organowa stanowiła podporę dla śpiewu liturgicznego. Udoskonalanie instrumentu i techniki gry sprawiło, że organy stały się znakomitym akompaniamentem dla chórów wielogłosowych. Dziś w dokumentach kościelnych podkreśla się przede wszystkim doniosłość brzmienia organowego. W Konstytucji o Liturgii Świętej Soboru Watykańskiego II czytamy: „*W Kościele łacińskim należy mieć w wielkim poszanowaniu organy piszczałkowe jako tradycyjny instrument muzyczny, którego brzmienie ceremoniom kościelnym dodaje majestatu, a umysły wiernych podnosi do Boga i spraw niebieskich*” (KL 120). Ponadto w dokumencie „Musicam Sacram” z 1967 r. zapisano, że akompaniament na instrumentach muzycznych winien „podtrzymywać śpiew, ułatwiać udział w czynnościach liturgicznych i przyczyniać się do głębszego zjednoczenia zgromadzonych wiernych” (MS 64). Zgodnie z instrukcją o muzyce liturgicznej, organy winny się znajdować w każdym kościele w Polsce (Instr. Ep. Pol. 1979, 28). Należy jednak pamiętać, że pełnią one w liturgii funkcję służebną. Organista akompaniuje śpiewom uczestników nabożeństwa i nie powinien ich zagłuszać (MS 64). Gra solowa jest dopuszczalna na wejście, podczas Ofiarowania, Komunii oraz na zakończenie Mszy Świętej. Swoją biegłością i talentem muzyk może popisywać się na koncertach organizowanych poza nabożeństwami.

Giganci.

Najpotężniejsze organy na świecie znajdują się w **Atlantic City Convention Hall** w USA. Liczba głosów w tym instrumencie wynosi 336, liczba piszczałek zaś 33 114. Do Księgi rekordów Guinnessa wpisano je nie tylko jako największe organy świata, lecz także jako największy i najgłośniejszy instrument. W Polsce pozycję lidera (pod względem liczby głosów) zajmują organy w archikatedrze św. Jana Chrzciciela we Wrocławiu (150 głosów). Za nimi plasuje się instrument z bazyliki archikatedralnej Świętej Rodziny w Częstochowie (101 głosów). Miejsce trzecie należy do organów w bazylice archikatedralnej w Gdańsku – Oliwie (96 głosów).